

Minnesanteckningar

Datum
2012-10-01- 2012-10-02
Utredare
Janna Ekholm

Dnr
2260-12
Direkt
010-698 61 31

Mottagare
Båtmiljörådets deltagare

Båtmiljörådet 1-2 oktober 2012

Djurönäset, Stockholm

Närvarande

Thomas Johansson	Havs- och vattenmyndigheten
Janna Ekholm	Havs- och vattenmyndigheten
Kurt Haglund	Kemikalieinspektionen
Karin Strandfager	Skärgårdsstiftelsen
Anna Ehn	Skärgårdsstiftelsen
Hans Berglund	Sjösportens samarbetsorganisation
Ulrika Borg	Sjöfartsverket
Lennart Falck	Svenska kryssarklubben
Stina Paulin	Transportstyrelsen
Roland Örtengren	Svenska båtunionen
Mats Eriksson	Sweboat
Jacqueline Widström	Svenskt Marintekniskt forum
Sonja Råberg	Länsstyrelsen i Stockholm

Gäster dag två

Peter Karlsson	Sweboat
Anders Mannesten	Briggen Tre Kronor

Måndag 1 oktober

11.30-12.30	Lunch
12.30-13.00	Välkomna, bordet runt med aktuellt från respektive organisation och presentation av nya i rådet
13.00-14.00	Aktuella frågor; <ul style="list-style-type: none">• Borttagning av havstulpaner (2)• Utsläppsförbud toalettavfall (3)• Seminarium Giftfritt båtliv (4)• Workshop om Östersjöns och kemikalier (5)
14.00-16.00	Utflykt till Bullandö marina
16.00-18.00	Båtutflykt till Grinda
18.30-20.00	Middag

Tisdag 2 oktober

9.00-10.15	Aktuella frågor; <ul style="list-style-type: none"> • Båtmässor 2013 (6) • LOVA-bidraget (7) • Riktlinjer för båtbottentvätt (8)
10.15-10.30	Förmiddagsfika
10.30-11.30	Briggen Tre kronor - projektexempel samt inspiration för gemensam utveckling
11.30-12.30	Lunch
12.30-13.30	Rådets utveckling och uppgifter (8)
13.30-14.00	Övriga frågor, synpunkter , nästa möte (9)
14.00-15.00	Eftermiddagsfika för de som kan, hemgång för de som behöver

1. Förväntningar på dagarna

- Gruppen önskar att vi blir mer konkreta på dessa möten.
- Ser detta som ett bra tillfälle att dra nytta och ha glädje av att träffa varandra.
- Prioritera vissa miljöfrågor. Finns väldigt många miljöfrågor och är man ett litet företag måste man välja var man ska lägga krutet.

2. Havstulpaner på båtpropellrar

(Lennart Falck, Svenska kryssarklubben)

Lennart berättar om problemet med havstulpaner som fäster på båtpropellrar och visar bilder på hur stor skada som sker. Detta är främst en sjösäkerhetsfråga då det i det närmsta kan bli omöjligt att manövrera båten, bränsleförbrukningen kan även upplevas linjär mot motståndet. Går inte att spola bort havstulpaner med högtryckstvätt. (Efter båtutflykten till Bullandö marina kan dock konstateras att situationen är väldigt olik på västkusten och ostkusten då vi med stor enkelhet kunde pilla bort havstulpaner som satt fast på båtpropellrarna).

Har nu fått finansiering från VolvoPenta för att med röntgenpistol undersöka legeringen på propellrar. Problemet måste lösas via legeringen, då denna går att ytbehandla beroende på vilket material det är. Båtagare vet inte vad som finns och leverantörerna anser att detta är ett kundproblem. Färger fäster inte på materialet och det ska inte behöva ytbehandlas. I beställningen till båtproducenten finns det inte med något krav på att båtpropellen ska hållas påväxtfri.

Gamla bronspropellrar läcker mycket koppar och förmodligen arsenik vilket gör att de hålls påväxtfria. Lösningen är göra studier och utveckla nya metoder vilket kostar pengar.

Diskussion

Mats: Bjud in VolvoPenta till ett rådsmöte och prata om var de står när det gäller sjösäkerhetsfrågor.

Lennart: Vill att VP ska bli lite mer aktiva själva först, men kan fråga om de har lust att komma. Skulle dock bli förvånad eftersom de tidigare varit väldigt slutna med att berätta om deras arbete med påväxtfria propellrar. Finns ingen kravsättning över att propellrar ska vara påväxtfria hos leverantörerna. Folk borde klaga lite mer helt enkelt.

Roland: Borde skrivas mer om detta problem i tidningar och hos tillverkaren.

Jacqueline: Rapportserie om miljöfrågor, enkla tips om vad man kan göra och vad det finns för problem. Har pratat med Båtliv om detta och de nappade direkt. Gäller att få miljön att ge positiv feedback, gärna generera pengar.

Anna: Hur ser det ut utomlands? Borde ju vara andra områden där samma problem finns. En omvärldsstudie hade varit intressant.

3. Utsläppsförbud toalettavfall

(Stina Paulin, Transportstyrelsen)

Förbudet träder i kraft 1 april 2015. TS jobbar hårt med att få ut informationen och få fritidsbåtshamnar att börja installera tömningsstationer. Fokus ligger på att hitta vägar för att få ut information. Hittills har det informerats via webbsida men snart kommer även en broschyr om vad som gäller, tips och råd. Har anlitat en byrå för att ta fram material som TS kan ta med sig på mässor och informationsträffar. Just nu fokus på information till hamnarna, men snart också till båtägare.

Anser att de flesta båtägare kommer att följa lagen, TS kommer inte att bedriva någon tillsyn över det hela i dagsläget. Vet att det kommer krävas mycket arbete för att få detta att gå igenom, mycket kontakt med fältet.

EU-direktiv som ligger till grund beskriver vilka för vilka hamnar det krävs att de installerar mottagningsanläggningar. Hamnen ska ge service till båtar.

<http://www.transportstyrelsen.se/toa>

Diskussion

Hans: De som är mottagare för detta upplever nog det hela som väldigt komplicerat. Olika struktur på hamnen gör att det inte är så enkelt att veta vilka som måste installera. Borde ingå i kommunernas avfallsplaner. Lätt att säga att det är förbud mot att bygga ut men sen ska infrastrukturen skapas.

Mats: Stor skillnad på service, allt är service egentligen, bara båtplatsen i sig är en service. Väldigt löst definierat vad som egentligen gör att hamnen ska tillhandahålla en tömningsstation.

Gemensamt: Stort engagemang att få hit SKL för det är riktigt många frågor som berör dem. Thomas tar på sig att ordna ett möte med SKL för att prata

båtmiljöfrågor och deras deltagande i rådet. Kommer att bjuda in rådets medlemmar till detta.

4. Seminarium Grönt Båtliv - med fokus på båtbottnen

(Karin Strandfager, Skärgårdsstiftelsen)

Hålls 30 november, alla här är väldigt välkomna. Inbjudan skickas ut senare.

Diskussionen kring båtlivets miljöpåverkan har stått i fokus under senare år. En av orsakerna är användandet av båtbottnfärger. Skärgårdsstiftelsen har under 10 år drivit Havstulpanprojektet för att minska spridningen av gifter från bottenfärger.

- Hur farliga är båtbottnfärger?
- Går det verkligen att tvätta bort havstulpaner?
- Varför ser föreskrifterna runt båtbottnfärger olika ut för väst- och ostkust?

Under seminariet delar forskare, myndigheter och företrädare från båtlivet med sig av gällande föreskrifter, forskningsresultat och erfarenheter kring frågan om båtbottnfärger. Moderator för dagen är journalisten och filmaren Folke Rydén.

<http://www.batmiljo.se/?id=10595>

5. Workshop om Östersjöns särskilda känslighet för kemikalier

(Kurt Haglund, Kemikalieinspektionen)

BaltSens: How to deal with the Baltic Sea sensitivity in chemical risk assessment and management?

Kemikalieinspektionen håller i en workshop om farliga ämnen och Östersjön i mitten av november. Denna workshop, som hålls 13-14 november i Sundbyberg, syftar till att nå en samsyn mellan Östersjöländerna om Östersjöns särskilda känslighet och att diskutera hur riktlinjer ska kunna tas fram för hur man ska hantera denna i framtida riskbedömningar av kemikalier.

Kurt skickade ut inbjudan till detta via mail den 15 oktober.

6. Båtmässorna 2013

(Thomas Johansson, Havs- och vattenmyndigheten)

Tankearbetet för båtmässorna började i våras när Thomas uttalade sig om att det inte fanns tillräckligt med miljötänk på mässan i Göteborg. Bengt Wallin (mässansvarig) nappade direkt och är nu väldigt engagerad i att göra ett miljötorg till nästa års största nyhet. Thomas och Janna har träffat honom och börjat dra fram lite planer för nästa år, Bengt är väldigt drivande i detta.

Upplägget är att det på båtmässan skapas en yta där miljöfrågor samlas, Bengt tycker själv inte om termen Miljöborg och kallar det istället för *Vi älskar Rent vatten*. De organisationer som vill vara med betalar själva för sin utställningsyta precis som vanligt och bemannar den precis som vanligt.

En tanke är att vi i Båtmiljörådet ska kunna stå i en större gemensam monter och presentera de miljöfrågor vi anser vara störst under kommande år (se punkt 8). Detta skulle även vara ett bra sätt för att lösa bemanningsproblematiken i att vissa organisationer inte har tid att stå i tio dagar. Vissa medlemmar har redan en plats på båtmässan men det viktigaste är att man står med i budskapet.

Tanken är inte att vi lanserar Båtmiljörådet som ett koncept utan mest att vi alla står bakom samma frågor, men med vår egen vinkel. Ett upplägg är att bemanna monter med en myndighet och en mindre organisation i taget för att få ut båda perspektiven.

Kommer vara möjligt att ta med detta koncept till mässan i Stockholm också, frågan är om vi därför ska sträva efter en lokal anpassning ostkust/västkust. Viktigt att tänka vad vårt budskap är när vi gör en sådan satsning och hur presenterar vi det.

Diskussion

Gruppen mycket intresserad av ett gemensamt koncept under båtmässorna, tar upp detta på nästa möte 20 november för att arbeta igenom tankar och idéer.

7. LOVA-bidragets framtid

(Thomas Johansson, Havs- och vattenmyndigheten)

Anslaget för havs- och vattenmiljön minskar från 738 miljoner kr till 503 miljoner kr 2013. Fortfarande oklart hur det blir med LOVA, men Björn Risinger har gått ut med följande pressmeddelande:

<http://www.havochvatten.se/om-oss/press-och-media/visa-nyheter/visa-pressrelease.html?url=-290745163%2Fpressrelease%2Fview%2F799519>

8. Riktlinjer och riktvärden för båtbotentvätt

(Janna Ekholm, Havs- och vattenmyndigheten)

Havs- och vattenmyndigheten har färdigställt regeringsuppdraget att utreda miljöpåverkan från båtbotentvättning samt ta fram riktlinjer, uppdraget redovisades till Miljödepartementet 2012-09-03.

Janna går övergripande igenom de riktlinjer som föreslås och svarar på frågor. Tycks mest vara positiva kommentarer till att det nu finns en grund att utgå från. Finns vissa brister som främst beror på att riktlinjerna ska gälla för alla storlekar på fritidsbåtshamn, alla vatten, ostkust såväl som västkust. De riktvärden som tagits fram upplevs av många som för höga.

Havs- och vattenmyndigheten kommer att jobba vidare för att sprida dessa resultat till kommunerna och få till en gemensam syn på hanteringen. Försöker vara med på träffar och sammankomster för att informera kommuner såväl som båtklubbar och båtägare.

<http://www.havochvatten.se/Fritidsbåtar>

9. Rådets utveckling

(Diskussionspunkt att gå vidare med under kommande år)

Gemensam konsensus att det är mycket **bra att det finns ett råd** för båt miljöfrågor där vi kan mötas och utbyta erfarenheter, funderingar, arbetsätt. Borde bli bättre på att marknadsföra vad Båtmiljörådet är och vad vi jobbar med, detta skulle även förtydliga hur vi kan arbeta ihop och nå bästa resultat. Vi som sitter i rådet sitter där för att vår kunskap ska föras ihop och skickas vidare till den som arbetar aktivt med en viss fråga. Viktigt att samla olika synsätt för att få med nyanser.

Bemanningen av rådet behöver diskuteras, just nu svårt att få folk att prioritera dessa möten i en hektisk arbetsvardag. Bör vi ta in andra organisationer och bör någon bytas ut. Om en representant inte kommit på ett år kanske den inte ska vara med längre. Alla håller med om att det är viktigt att Sveriges Kommuner och Landsting kommer till mötena då många frågor berör kommunernas arbete. Även Naturvårdsverket är en självklar part som bör finnas med. När dessa viktiga myndigheter inte kommer borde Havs- och vattenmyndigheten som ordförande ha pådrivningsansvar.

Efterlyses ett råd som kan vara handlingskraftigt och genomföra åtgärder inom de prioriterade områdena. Exempelvis erbjuda blästring av båtbottnen på äldre båtar för att bli av med eventuella rester av TBT, eller erbjuda utbildningar i Ecodriving. Åtgärderna behöver inte vara kostsamma men skulle visa att man med små enkla medel kan få direkt miljönytta. Jaguline har pratat med båttidningen om att göra en artikelserie för att lyfta frågorna publikt. Skulle sälja in vår bransch och visa upp det glada båtlivet samt hur mycket man kan göra själv.

Det är viktigt med en **intressant agenda** för att locka fler att komma på mötena, dock är det allas uppgift att lyfta punkter för diskussion och göra agendan lockande. Frågor som bör tas upp är vad kan vi göra för förändringar och vad är viktigast för miljön? Tänka på konkreta åtgärder, informationsinsatser, eller att sprida ett budskap.

12-punktsprogrammet är en bra grund som vi kan utgå från. Har tidigare gjorts försök att revidera den men det har stoppats till följd av att vi som sitter i rådet har olika intressen. Alla ense om att vi inte behöver förändra de 12 punkterna men att vi däremot måste prioritera några som vi arbetar mer aktivt med under kommande år.

Gruppen enas om följande prioriteringar för 2013

1. Båtbottenfärger och kemikaliehantering (nr 9 & 10)
2. Skrotning av båtar (nr 11)
3. Toalettavfall (nr 7)

10. Nästa möte

20 november Havs- och vattenmyndigheten, Göteborg.

Tid: 13.00–16.00 (lunch från 12.00)

Mötet koncentreras kring båtmässorna 2013. Bengt Wallin (mässansvarig för Båtmässan i Göteborg) är inbjuden.

Skicka anmälan till: Frida Hagström frida.hagstrom@havochvatten.se
